

Prof. Dr. Ercan AKYİĞİT

Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İdari Para Cezaları Bakımından İş Kanunu m. 108'deki Kanun Yolu Hâlâ Yürürlüktedir (UYM Kararları Üzerine Bir Değerlendirme)

1. GİRİŞ

Bilindiği üzere hukukun diğer alanları gibi iş ve sosyal güvenlik hukukunda da evvelden beri kimi yasaya (düzen kurallarına) aykırı tutumlar çeşitli yaptırımlarla karşılanmıştır. Bu yaptırımlar içinde idari para cezaları ve işyerinin kapatımı vs. gibi olgular da mevcuttu ve halen de mevcuttur. Üstelik idari para cezası vs. gibi idari yaptırımlara karşı çeşitli yargı yerleri görevlendirilmiştir. Örneğin bunlardan konumuz itibariyle bizi ilgilendireni 4857 sy. İşK. 108/fıkra 2 hükmündeki düzenlemeydi. 10.06.2003'ten itibaren yürürlüğe giren bu hükümdede İşK. kapsamındaki idari para cezalarına karşı "idari yargı" da "itiraz" kanun yolu öngörülmüştür¹. Bu hüküm dahil idari para cezalarında başvurulacak yargı yeri ve yolunda çeşitlilik içerse de sistem böyle devam ederken, 30.03.2005 tarih ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu çıkarılarak 01.06.2005'ten itibaren yürürlüğe konmuştur. Kabahatleri suç olmaktan çıkarma eğiliminin bir sonucu olarak bu Yasada, hem genel olarak kabahat ve idari yaptırımlara yer verilmiş, hem de bir idari işlem niteliğine rağmen idari para cezası ile mülkiyetin kamu-

ya geçirilmesi cezalarına karşı adli yargı (Sulh Ceza-Ağır Ceza Mahkemesi) görevli kılınmıştır. (KabK. 2 vd. 27-29) Ayrıca Kabahatler Kanunu'nun diğer yasalardaki kabahatler bakımından da 'genel kanun' niteliği taşıdığından söz edilmişti. (KabK. 3)

Kabahatler Kanunu'nun getirdiği sistemin isabeti ve bilhassa idari para cezası vs. öngören diğer yasalar karşısındaki konumu ve işlevi çeşitli tartışmalara yol açmıştı². Tartışma sadece öğretisel olmayıp idare mahkemeleriyle ceza mahkemeleri arasında da yaşanıyordu. Uyuşmazlık Mahkemesi de verdiği çeşitli kararlarla buna katılmaktaydı. Öyleki, gerek öğreti ve gerekse çeşitli yerel mahkemeler arasında (konumuz itibariyle) idari bir yaptırım olan idari para cezalarında ilgili her bir yasada evvelden beri öngörülen idari yargının mı yoksa KabK.'nın getirdiği yol olan adli yargının mı görevli olduğu ve hangi yasadaki kanun yolunun uygulanacağı yoğun biçimde tartışma konusuydu. Bu noktada idare mahkemeleriyle (sulh ceza/ağır ceza) ceza mahkemeleri arasında farklı anlayışlar mevcuttu. Yerel mahkemeler arasında verilen çeşitli görevsizlik kararları üzerine çıkan görev uyuşmazlıklarını inceleyen Uyuşmazlık Mahkemesi (UYM) ise verdiği çok sayıdaki ka-

rarlarında, 5326 sy. KabK.'nın yürürlüğe girdiği 01.06.2005'ten itibaren, idari para cezaları (ve mülkiyetin kamuya geçirilmesi) kararlarına karşı KabK.'nın getirdiği sistemin geçerli olacağını, böylece KabK.'nın ilgili diğer yasalardaki farklı yöndeki hükümleri yürürlükten kaldırdığını belirtmişti³. Örneğin bunlardan biriside doğrudan İşK. 92 bağlamındaki idari para cezalarında 01.06.2005'ten itibaren artık KabK.'nın öngördüğü adli yargı yeri ve başvuru ile itiraz kanun yollarının geçerli olacağına dairdi (UYM 21.11.2005-77/103). Bu karar öğretide de taraftar bulmuştu⁴.

Bizse bunun isabetli olmadığını, zira KabK. 3 hükmünün İşK.'da ve ilgili diğer yasalarda herhangi bir değişikliğe yol açmadığını, halen İşK. ve ilgili diğer yasalardaki farklı, yargı yeri ve kanun yolunun yürürlükte bulunduğunu savunuyorduk⁵. Tartışmalar böylece devam ederken bu kez Anayasa Mahkemesi de 01.03.2006'da verdiği bir karar ile Kabahatler Kanunu'nun kimi hükümlerini iptal ederek olaya yeni bir boyut kazandırmıştır. (AYM.01.03.2006-E.2005/108, K.2006/35). Söz konusu AYM kararı hakkında özetle şunlar söylenebilir:

1. Anayasa Mahkemesi kararının verilmesine vesile olan şey, birisi Ağır Ceza Mahkemesi (Giresun Ağır Ceza Mahkemesi) ve 11'i Sulh Ceza Mahkemesi ve nihayetinde birisi de İdare Mahkemesi (Malatya Bölge İdare Mahkemesi) olmak üzere toplam 13 yerel mahkemenin 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun çeşitli (3, 23/1, 24/1, 27/1, 28, 29, Geç. 2, Geç. 3) maddelerinin anayasaya aykırılığı iddiasıyla AYM'ye başvurmalarıydı. Anılan mahkemelerin Kabahatler Kanunu'nun ilgili maddelerinin anayasaya aykırılığı nedeniyle iptalini ve 'yürürlüklerinin durdurulmasını' talep ettikleri anlaşılmaktadır (AYM kararı I.Olay Kısmı ve AYM kararı II.).

Söz konusu başvuru dosyalarını değerlendiren AYM yaptığı ilk incelemede, Kabahatler Kanunu 29, Geç. Md. 2 ve Geç. Md. 3 için yapılan başvuruların 'başvuran mahkemelerin yetkisizliği' nedeniyle oybirliğiyle 'reddi'ne karar vermiştir (AYM kararı IV). Sonra işin esasına geçen AYM; Kabahatler Kanunu'nun ilgili kurallarının (iptal yürürlüğe girene dek) 'yürütmesinin durdurulması' taleplerini de ilgili başvurularda bunun için aranan koşullar oluşmadığından dolayı oybirliğiyle reddetmiştir. (AYM Kararı-V).

2. Daha sonra anayasaya aykırılığı iddia edilen Kabahatler Kanunu hükümlerini ele alan AYM sırasıyla, Kabahatler Kanunu'nun genel kanun niteliğinden ve diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanacağından söz eden maddesini (Kabahatler Kanunu md. 3) Anayasa'ya aykırı bularak ve oyçokluğuyla iptal etmiştir. KabK. md. 3'e yönelik iptal kararınınsa AYM kararının RG'de yayımlanmasından başlayarak 6 ay sonra yürürlüğe girmesi oybirliğiyle karara bağlanmıştır (AYM Kararı-IX/C). Karar 22.07.2006'da RG'de yayımlanmış olup 22.01.2007'de yürürlüğe girecekti.

3. Anayasa Mahkemesi Kabahatler Kanunu ile ilgili bu karardan sonra da yine Kabahatler Kanunu 3, 27 ve 28. maddeleriyle ilgili kararlar vermiştir. (AYM 09.03.2006-E.2006/34, K.2006/84-RG 03.11.2006.) Korkuteli Sulh Ceza Mahkemesi'nin (5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu md. 21'deki düzenleme bağlamında) yaptığı başvuru üzerine verilen bu karardaysa;

Kabahatler Kanunu md. 3 daha önceden iptal edildiğinden buna ilişkin isteğin konusuz kaldığı gerekçesiyle reddine,

a) Kabahatler Kanunu 27/1 ile 28 hükümlerininse 01.03.2006 tarihli kararda Anayasa'ya aykırılık ve iptal iddiasının reddine karar verildiğinden, bu kararın RG'de yayımı (22.07.2006) tarihinden itibaren 10 yıl geçmedikçe yeniden başvuru yapılması mümkün olmadığı gerekçesiyle reddine, oybirliğiyle karar verilmiştir (05.09.2006 tarihli AYM kararı-V, VI).

Biz Kabahatler Kanunu md. 3'ü iptal eden 01.03.2006 tarih ve E.2005/108, K.2006/35 sayılı AYM kararına ilişkin bir yazımızda anılan kararı ayrıntılı bir biçimde değerlendirmiş ve aslında iptal edilen hükmün (KabK. 3) AYM'nin ifade ettiği manada Anayasa'ya aykırı olmadığını belirtmiştik. Bizce anılan hüküm gerçekten de Anayasa'da yazılı kurallardan hiçbirisine aykırı değildi. Sadece kanun koyucunun yargı mercilerini belirlerken o anadok izlediği teamüle aykırı gözüktüğünü belirtmiş ve yapılacak yasa değişikliği açısından da bazı önerilerde bulunmuştuk. Ancak Kabahatler Kanunu md. 3 hükmünün iptalini yine de olumlu bulduğumuzu da belirtmiştik⁶.

AYM'nin Kabahatler Kanunu md. 3 hükmünü iptal eden 01.03.2006 tarih ve E. 2005/108, K. 2006/35 sayılı kararının (RG'de yayımından itibaren

ren 6 ay sonrası olan) 22.01.2007'de yürürlüğe girmesi beklenirken, bu kez 06.12.2006 tarih ve 5560 sy. Kanun çıkarılarak Kabahatler Kanunu'nda (md. 3 dahil) çeşitli değişiklikler yapılmış ve bu değişiklikler Yasanın Resmi Gazete'de yayımlandığı tarih olan 19.12.2006'dan itibaren yürürlüğe girmiştir (5560 sayılı K. Md. 46). Böylece 01.03.2006 tarihli AYM kararı da (iptal kararının yürürlüğe girmesinden evvel Kabahatler Kanunu md. 3 hükmü değiştirildiğinden) anlamını yitirmiştir. 5560 sy. Kanun çeşitli yönlerden 5326 sy. KabK.'yı değiştirmişse de bunlardan (konumuz itibarıyla) en önemlisi KabK.'nın genel kanun niteliği ve izlenecek kanun yolu bakımındandır. Öyleki 5560 sy. Kanun'la yapılan düzenlemeye göre; KabK.'nın,

a) İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır (KabK. 3).

Böylece KabK. 3'te eskisinden farklı olarak, idari yaptırım kararlarına karşı hemen KabK.'daki kanun yoluna gidilmemekte, eğer varsa ilgili özel yasadaki farklı düzenlemeye itibar edilmektedir. Yalnız bunun uygulaması bakımından, 5560 sy. Kanun'la getirilen değişikliğin yürürlüğe girdiği anda (19.12.2006'da) ve/veya ondan sonrasında KabK.'dakinden farklı kanunyolu öngören bir özel yasa hükmünün varlığının zorunlu olduğu açıktır. Bu olgu 4857 sy. İşK.'daki idari para cezalarına karşı başvurulacak kanun yolu için de geçerlidir. Oysa İşK. 108/2 hükmü dahil ilgili birçok özel yasa hükümlerinin 01.06.2005'ten itibaren 5326 sy. KabK. ile yürürlükten kaldırılıp kaldırılmadığı tartışmalıdır. Ancak biz, İşK. 108/2 ve ilgili diğer özel yasa hükümlerinin (iptal edilen) 5326 sy. KabK. 3 ile yürürlükten kaldırılmadığını benimsediğimizden, herhangi bir sorun olmadan artık 5560 sy. Kanun'la yapılan değişikliğin de desteğiyle İşK. 108/2'deki idari yargı yerinde itiraz yolunun uygulanmasına devam edileceğini savunmuştuk, savunuyoruz⁷.

II. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN YENİ ANLAYIŞI

İdari yaptırım kararlarına karşı başvurulacak yargı yeri ve kanun yolu bakımından KabK. -özel

kanunlar ikilemi ve tartışması böylece sürerken bu Uyuşmazlık Mahkemesi verdiği yeni kararlarında eski anlayışından ayrılmıştır. Öyleki, çeşitli özel yasaları da kapsayan bu kararlarından saptayabildiğimiz 2 tanesi 4857 sy. İşK.'daki idari para cezalarıyla ilgilidir. Özetlemek gerekirse; bu kararlara vesile olan idari para cezaları İşK. 92 bağlamında birisi 25.04.2006'da, diğeryse 18.04.2006'da verilmiştir.

a) 25.04.2006 tarihli idari para cezası kararına karşı (Antalya 2. İdare Mahkemesi) idari yargı kendisinin değil adli yargının görevliliğinden bahisle görevsizlik kararı vermiştir. Davacının bunun üzerine adli yargıya başvurması sonucu ise adli yargı (Antalya 3. Sulh Ceza Mahk.) 5560 sy. Kanun'la yapılan değişikliği de dikkate alarak İşK. 108/2 hükmünden hareketle kendisinin (adli yargının) görevsizliğine karar vermiştir. Karara itiraz üzerine Antalya 3. Ağır Ceza Mahkemesi de Sulh Ceza Mahkemesi kararını isabetli bulup itirazı reddetmiştir.

Bu iki görevsizlik kararı üzerine soruna eğilen UYM ise; İşK. 108/2, 5326 sy. KabK.'nın ilk ve 5560 sy. Kanun'la değişik haline de değinip, "görev kullarının kamu düzenine ilişkin olduğunu ve daha önce açılacak davalara hemen uygulanacağını" belirterek 5560 sy. Kanun'la değişik KabK. 3 uyarınca olayda İşK. 108/2 hükmünün uygulanacağını kabul etmiştir. Buna göre, 5560 sy. Kanun'dan itibaren İşK. kapsamındaki idari para cezalarına karşı İşK. 108/2'den hareketle idari yargıda (idare mahkemesinde) itiraz kanun yolu uygulanacaktır (UYM 04.06.2007-E.2007/116, K.2007/106).

b) Diğer karar ise 18.04.2006'da İşK. 92 uyarınca verilen idari para cezası işlemi vesilesiyle olmuştur. Bu işlem üzerine başvurulmuş adli yargı yeri (Adana 4. Sulh Ceza Mahkemesi) olayda İşK. 108/2 uyarınca idari yargının görevliliğinden bahisle kendisinin görevsizliğine karar vermiştir. Bunun üzerine başvurulmuş idari yargı (Adana 1. İdare Mhk.) ise bu alanda yaşanan gelişmelere de değinerek idari yargının (kendisinin) görevli olmadığına karar vermiştir.

Bu kez bu iki görevsizlik kararıyla karşılaşan UYM yukarıdaki kararda bahsedilen gerekçelerle olayda idari yargının görevli olduğuna hükmetmiştir (UYM 02.07.2007-E.2007/142, K.2007/139).

III. KARARLARIN DEĞERLENDİRİMİ

UYM'nin yukarıda özetlenen kararlarının değerlendirilmesine gelince; kararları sonucu itibarıyla isabetli bulduğumuzu ve fakat gerekçelerine katılmadığımızı baştan belirtelim. Zira, her ne kadar görev kuralları halen devam eden uyuşmazlıklarda kendiliğinden uygulanacaksa da konu bizce bununla ilgili değildir ve 5560 sy. Kanun'un rolü de bu noktada pek yoktur. Çünkü, kısaca belirtmek gerekirse;

1. Bilindiği üzere Kabahatler Kanunu md. 3'ün eski ve 5560 sayılı Kanun'la değişik yeni (ve 19.12.2006'dan itibaren yürürlükte olan) metni birbirinden farklıdır. Öyleki, her şeyden evvel Yasanın genel hükümlerinin (md. 1-31) diğer yasalardaki kabahatler hakkında da uygulanacağı yönündeki genel ifadeye artık yer verilmemiştir. Buna göre; Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı başvurulabilecek kanun yoluna ilişkin hükümleri (md. 27-31) artık Kabahatler Kanunu'ndaki kanun yollarından başka bir yol öngören hüküm bulunmadığı takdirde uygulanabilecektir. Eğer ilgili diğer yasalarda idari yaptırım kararına karşı başvurulacak kanun yolu konusunda Kabahatler Kanunu'ndakinden farklı bir hüküm varsa, Kabahatler Kanunu'nun kanun yoluna ait hükümleri (KabK. 27-31) o idari yaptırım kararı için uygulanamayacak, ilgili yasadaki özel düzenleme uygulanacaktır. Bu önemli bir gelişmedir ve eski Kabahatler Kanunu md.3 hükmünden daha isabetli bir düzenlemedir. Ancak, bu yeni hükmün uygulanması bağlamında önemli bazı sorunlara dikkat çekmek gerekir.

Öyleki,

a) 5560 sayılı Kanun'la yapılan söz konusu değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten (19.12.2006'dan) itibaren çıkarılan ve Kabahatler Kanunu'ndaki kanun yollarından farklı hükümlere yer veren yasalar çerçevesindeki idari yaptırım kararlarına karşı kanun yolu olarak Kabahatler Kanunu'ndaki değil, ilgili yasalardaki farklı hükümlerin uygulanacağına tereddüt yoktur. Ancak, 5560 sayılı Kanun'la getirilen değişikliğin yürürlüğe girmesinden önce çıkarılıp yürürlüğe konulan ve Kabahatler Kanunu'ndaki kanun yolu hükümlerinden farklı hükümler taşıyan yasalar açısından durum nazikliğini korumaktadır. AYM'nin

Bizce çözüm, 01.06.2005'te yürürlüğe giren Kabahatler Kanunu md. 3 hükmünün idari yaptırım öngören diğer yasalarda herhangi bir değişiklik yapıp yapmadığı noktasına bağlıdır ve bu nokta tartışmalıdır.

Kabahatler Kanunu md. 3 hükmünü iptal eden kararda yürütmeyi durdurma talebini reddettiği de dikkate alınca Kabahatler Kanunu md. 3'ün eski halinin 5560 sy. Kanun'la değiştirilene (19.12.2006) kadar yürürlükte kaldığı da gerçektir. Şüphesiz bu önemli bir veridir ve ayrıca değerlendirme yapılırken 5560 sy. Kanun'la yapılan değişikliğin Kabahatler Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 01.06.2005 tarihine kadar geriye (önceye) etkili kılınmadığı da gözden irak tutulmamalıdır.

Hal böyle olunca bizce çözüm, 01.06.2005'te yürürlüğe giren Kabahatler Kanunu md. 3 hükmünün idari yaptırım öngören diğer yasalarda herhangi bir değişiklik yapıp yapmadığı noktasına bağlıdır ve bu nokta tartışmalıdır. Şöyle ki;

● Eğer Kabahatler Kanunu md. 3 hükmünün 01.06.2005'ten itibaren anılan yasalarda değişiklik yaptığı kabul edilirse (ki öğretinin bir kısmı ile Uyuşmazlık Mahkemesi bu kanıda idi.), Kabahatler Kanunu md. 3'ün ilk metni onlardaki hükümleri yürürlükten kaldırmış ve onların yerini KabK. hükümleri almıştır⁸.

Bu durum 19.12.2006'ya dek devam edip bu tarihte 5560 sayılı Kanun'la kaldırılmıştır. 5560 sy. Kanun'la değişik metin diğer yasalardaki (kanun yolu bakımından) farklı hükümlere saygı duyup onlara ilişmemektedir. Fakat maalesef bu yeni durum geçmişe etkili olmayıp 19.12.2006'dan itibaren geçerli olduğundan 01.06.2005'ten önce çıkarılan ve Kabahatler Kanunu'ndan farklılık öngören diğer yasa hükümlerini canlandıramamaktadır. O halde bu anlayış çerçevesinde, Kabahatler Kanunu'nun kanun yollarına ait hükümleri (KabK. 27-31) yine tüm içeriğiyle uygulanacak demektir. Zira o yasalarda (01.06.2005'te Kabahatler Kanunu ile yürürlükten kaldırıldığından) artık Kabahatler Kanunu'ndakinden farklı bir hüküm yoktur. Eğer bu dü-

şünce içinde kalınırsa, İş Kanunu'nun idari para cezasına karşı kanun yollarıyla ilgili md. 108 hükmü de artık mevcut olmadığından Kabahatler Kanunu'nun ilgili hükümleri (KabK. 21-31) yine tümüyle İş Kanunu bakımından da uygulanmaya devam edilecek demektir. Yani yine idari para cezasına karşı Sulh Ceza Mahkemesi'ne başvuru ve Ağır Ceza Mahkemesi'ne de itiraz yoluna gidilecektir. Ancak incelemeye çalıştığımız yeni kararlarında UYM'nin bu anlayışa katılmayıp idari yargıyı İşK. 108/2 uyarınca görevli kıldığı vurgulanmaktadır.

● Buna karşın önceden beri savunduğumuz gibi 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 01.06.2005'ten itibaren idari para cezası (idari yaptırım) kararı ve buna yönelik kanun yolu öngören diğer yasalarda (konumuz bakımındansa 4857 sy. İşK.) açık veya örtülü herhangi bir değişiklik yap-

deyişle Kabahatler Kanunu md. 3 vd. hükümleri 'genel hüküm', İşK. 108 (ve ilgili diğer yasalardaki hükümler) ise 'özel hüküm'dür. Dolayısıyla sırf 4857 sayılı İşK.'dan sonra çıkarıldı diye Kabahatler Kanunu md. 3 hükmü İşK. hükmünü örtülü biçimde de yürürlükten kaldırmamıştı. Hatta İşK. 108 hükmünde Kabahatler Kanunu'ndan sonra çıkarılan bir yasa olan 5378 sy. Kanun'la 07.07.2005'ten itibaren değişiklik yapılırken kullanılan yasal ifadeler de Kabahatler Kanunu'nun İşK. 108'de herhangi bir değişikliğe yol açmadığını anlatmaktadır. Durum böyle olunca, Kabahatler Kanunu md. 3'te 19.12.2006'dan itibaren 5560 sy. Kanun'la yapılan değişiklik ise idari yaptırım kararlarına karşı kanun yolu bakımından diğer kanunlardaki farklı hükümlerin uygulanacağını belirttiğinden, İşK. 108'deki kanun yolu (idare mahkemesinde itiraz) halen yürürlüktedir. Dolayısıyla İşK. çerçevesinde-

Sırf 4857 sayılı İşK.'dan sonra çıkarıldı diye Kabahatler Kanunu md. 3 hükmü İşK. hükmünü örtülü biçimde yürürlükten kaldırmamıştı.

madığı kabul edilirse, durum ve çözüm farklı olacaktır. Zira Kabahatler Kanunu md.3'ün ilk metni idari yaptırım öngören diğer yasalarda değişiklik yapmamış, onların ilgili hükümlerini yürürlükten kaldırmamıştır denirse, anılan yasalardaki kurallar AYM'nin iptal kararından etkilenmeyeceği gibi 5560 sayılı Kanun'la yapılan değişiklik sonrası zaten yürürlüğünü sürdürecektir. Çünkü, yukarıda da dile getirildiği gibi 5560 sayılı Kanun'la getirilen düzenleme, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yolu bakımından diğer kanunlardaki farklı hükümlerin uygulanacağını belirtmektedir (KabK. 3/a). Bu cümleden olarak diyebiliriz ki, iptal edilen ve değiştirilen Kabahatler Kanunu md. 3 hükmü bilhassa 4857 sayılı İşK. 108'de idari para cezalarına karşı öngörülen 'idare mahkemesinde itiraz yolu'nu yürürlükten kaldırmamıştı. Zira anılan hükmün (ve diğer yasalardaki ilgili hükümlerin) yürürlükten kaldırıldığına dair açık bir hükme Kabahatler Kanunu'nda yer verilmemişti. Örtülü biçimde yürürlükten kaldırabilmesi içinse her iki yasanın da aynı nitelikte olması gerekirdi. Oysa Kabahatler Kanunu bizzat kendi ifadesiyle genel kanun (KabK. 3) iken, 4857 sayılı İşK. (ve diğer ilgili yasalar) ise özel bir kanundur. Yahut başka bir

ki bir idari para cezasına karşı ilgilinin İşK. 108 hükmünden hareketle idare mahkemesinde itiraz etmesi gerekir. Kabahatler Kanunu md. 27-31 çerçevesinde Sulh Ceza veya Ağır Ceza Mahkemesi'ne gitmesi isabetli düşmez⁹. Nitekim incelediğimiz bu yeni kararlarında UYM'nin de bu düşünceye katılması memnunlukla karşıladığımız isabetli ve sürdürülmesi gerekli bir tutumdur. Yüksek Mahkeme'nin bu isabetli kararının gerekçesinin de, (görev kurallarının kamu düzeninden olması ve halen yürüyen davaları etkilemesi vs. değil) "01.06.2005'te yürürlüğe giren KabK. 3 hükmünün İşK. 108/2 de ve ilgili diğer özel yasaların hükümlerinde herhangi bir değişikliğe yol açmadığı ve bu yüzden de 5560 sy. Kanun'dan itibaren tereddütsüz biçimde uygulanacağı" şeklinde olması gerekirdi. Çünkü yukarıda da söylediğimiz gibi, 5560 sy. Kanun'la değişiklikten sonra bile idari para cezalarına (idari yaptırım kararlarına) karşı, başka yasalardaki özel ve farklı hükümlerin uygulanabilmesi, ancak ve ancak onlarda halen KabK.'dakinden farklı bir kanun yolunu ve yargı yerini öngören bir hükmün varlığıyla mümkündür. Oysa gerek İşK. 108/2'de (ve gerekse ilgili kimi özel yasalarda) 2005'ten bu yana, özellikle 5560 sy. Ka-

UYM aslında İşK. 108/2 hükmünün 01.06.2005'te 5326 sy. KabK. ile yürürlükten kaldırılmadığını da benimsemiş demektir.

nun'dan önce ve hatta sonra bu konuda bir değişiklik yapılmamıştır. Şu an uygulanması istenen de bu değişmeyen hükümlerdir. UYM bunların (İşK. 108/2'nin) halen varlığını ve olaya uygulanacağını kabul ettiğine göre, aslında İşK. 108/2 hükmünün (ve ilgili diğer özel yasa hükümlerinin) 01.06.2005'te 5326 sy. KabK. ile yürürlükten kaldırılmadığını da benimsemiş demektir. Yoksa “olmayan bir kuralın uygulanması” veya 5560 sy. Kanun'la “yeniden canlanması” söz konusu değildir. Zira 5560 sy. Kanun hükümlerinde 01.06.2005'te 5326 sy. KabK. ile yürürlükten kaldırılmış yasa (İşK. 108/2) hükümlerinin yeniden yürürlüğe konulduğundan söz edilmemektedir.

IV. SONUÇ

İdari para cezası (idari yaptırım) kararlarına karşı İşK. 108/2'deki ve diğer özel yasalardaki KabK.'dakinden farklı kanun yolu ve yargı yeri hükümlerinin halen yürürlükte olduğunu söyleyen UYM'nin bu yeni kararlarını memnurlukla karşılıyoruz.

DİPNOTLAR

- 1 Bkz. E. AKYİĞİT, 4857 sy. İş Kanunu'nda İdari Para Cezaları, 2. Bası, Sakarya 2005, 204 vd. AKYİĞİT, 4857 sayılı İş Kanunu Şerhi, C.II., 2. Bası, Ankara 2006, md. 108, 2240 vd.
- 2 Bkz. Ö. EKMEKÇİ, Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağduru İstihdamında Yaşanan Sorunlar ve İtiraz Usulündeki Değişiklikler, ÇİD. Eylül 2005, 49-54. ŞAHLANAN, Sicil/Mart 2006, 5-15. GÜLAN, Sicil/Mart 2006, 159-164.
- 3 Örnek olarak bkz. UYM. 21.11.2005-84/105; 21.11.2005-85/106; 21.11.2005-87/107; 21.11.2005-92/112; 26.12.2005-83/57; 01.05.2006-94/72.
- 4 Bkz. F. ŞAHLANAN, İş ve Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin İdari Para Cezaları Konusunda Son Gelişmeler, Sicil/Mart 2006, 5-15.
- 5 Bkz. AKYİĞİT, İdari Para Cezaları, 193 vd. AKYİĞİT, İşK. 108, 2244 vd. AKYİĞİT, İdari Para Cezalarında Görevli Yargı Yeri, Sicil/Haziran 2006, 23-29.
- 6 Bkz. AKYİĞİT Kabahatler Yasası'nı İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararı Üzerine, Sicil/Aralık 2006, 189 vd. Yine bu AYM kararına yönelik değerlendirmeler için bkz. E. CILGA, Kabahatler Kanunu'na Anayasa Mahkemesinden İptal, MESS İşvn. Gzt. Eylül 2006. G. M. KARABULUT, İdari Yaptırımların

Hukuki Niteliği ve Anayasa Mahkemesinin Kabahatler Kanunu Hakkındaki Kararı, THD/Kasım 2006, (sy.3) 63-68.

- 7 Bkz. AKYİĞİT, Kabahatler Kanunu Değişikliği İdari Para Cezaları Bakımından Neyi Değiştirdi? Legal İSGHD. 2007/14, 624-632.
- 8 Bu yönde öğretisi olarak bkz. Ö. EKMEKÇİ, ÇİD, Eylül 2005, 49-54. F. ŞAHLANAN, İş ve Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin İdari Para Cezaları Konusunda Son Gelişmeler, Sicil/Mart 2006, 5-15. A. GÜLAN, Kabahatler Kanunundan Sonra İdari Para Cezalarına Karşı Yargısal Denetim, Sicil/Mart 2006, 159-164. L. ÇELİK/H. SIVRİKAYA, Kabahatler Kanunu Sonrası İdari Para Cezalarının Uygulanmasına Genel Bakış, YYDD/Aralık 2005, 13-20. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin bu yöndeki kararları için bkz. 28.11.2005 tarihli Resmi Gazete ile 07.10.2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan kararlar.
- 9 Bkz. AKYİĞİT, İdari Para Cezaları, 193 vd. AKYİĞİT, İşK. 108-2240, AKYİĞİT, İdari Para Cezalarında Görevli Yargı Yeri, Sicil/Haziran 2006, 22-29. AKYİĞİT, Kabahatler Yasasını İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararı Üzerine, Sicil/Aralık 2006, 189-194. AKYİĞİT, KabK. Değişikliği, 628-630.